

*Εκπαίδευση για την Αειφόρο Ανάπτυξη
Συνεργασία σχολείου - κοινότητας*

Οι Θεμέλιοι Λίθοι

Γεωργία Λιαράκου
Αν. Καθηγήτρια
Πανεπιστήμιο Αιγαίου

Αειφορία

αποτελεί

- όραμα
- κοινωνική κατασκευή
- συλλογική διαδικασία

προϋποθέτει

κοινή αντίληψη
συλλογική δράση

προϋπο-
θέτει

**συνεννόηση
συνεργασίες**

Δυο βασικές έννοιες προς διευκρίνιση:

Τι είναι & ποιοι απαρτίζουν την **Κοινότητα**;

Τι εννοούμε με τον όρο **Συνεργασία**;

ΧΩΡΙΚΗ (ΓΕΩΓΡΑΦΙΚΗ) ΚΟΙΝΟΤΗΤΑ

Βασικά χαρακτηριστικά:

- ❖ Διαθέτει ένα κοινό βιοτικό χώρο.
- ❖ Οι κάτοικοι είναι μόνιμα εγκατεστημένοι και μοιράζονται μια κοινή ζωή σε έναν κοινό τόπο.
- ❖ Τοποθετείται σε μικρή σχετικά γεωγραφική έκταση
→ διαπροσωπικές σχέσεις.

Βασικές λειτουργίες:

- Οικονομία
- Κοινωνικοποίηση
- Κοινωνικός έλεγχος
- Κοινωνική συμμετοχή
- Πρόνοια

ΚΟΙΝΟΤΗΤΑ

Ποιοι απαρτίζουν την κοινότητα;

- ✓ Σχολεία, άλλοι εκπαιδευτικοί οργανισμοί και εκπαιδευτικά δίκτυα
- ✓ Κυβερνητικοί οργανισμοί και φορείς
- ✓ Οργανισμοί Τοπικής Αυτοδιοίκησης
- ✓ Φορείς και σύλλογοι της τοπικής κοινότητας
- ✓ Μέσα Μαζικής Ενημέρωσης
- ✓ Τοπικές επιχειρήσεις
- ✓ Διεθνείς οργανισμοί
- ✓ Ερευνητικοί οργανισμοί
- ✓ Μεμονωμένα πρόσωπα

ΣΥΝΕΡΓΑΣΙΑ

- Προϋποθέτει την ύπαρξη τουλάχιστον δυο εταίρων...
- ... οι οποίοι αποφασίζουν να φέρουν σε πέρας μια κοινή δράση.

Μεταξύ τους αναπτύσσονται **ποικίλες σχέσεις**.

Ποιες ευνοούν μια πετυχημένη συνεργασία;

Landry (1994)

8 στάδια:

απλή ανταλλαγή πληροφοριών ... πλήρης ταύτιση και σύμφυση μεταξύ των εταίρων.

Bruxelles (2002)

6 στάδια:

παροχή υπηρεσιών και ανταλλαγή πληροφοριών ... σύμπραξη και την αμοιβαιότητα.

Μια κλίμακα συνεργασίας (Προσαρμογή από κλίμακα McAllister 2005):

1. **Ανάθεση καθηκόντων:** ένας εταίρος αποφασίζει και αναθέτει εργασίες στους υπόλοιπους
2. **Διαβούλευση:** ζητείται η γνώμη όλων αλλά ένας εταίρος παίρνει τελικά τις αποφάσεις
3. **Σύμπραξη:** όλοι μαζί θέτουν τις προτεραιότητες αλλά ένας εταίρος κατευθύνει τη διαδικασία
4. **Συλλογική δράση:** όλοι οι εταίροι αποφασίζουν και εφαρμόζουν από κοινού τα σχέδια δράσης

1ος ΘΕΜΕΛΙΟΣ ΛΙΘΟΣ: **ΣΥΜΜΕΤΟΧΗ**

Όλοι οι εταίροι έχουν ενεργή δράση στη συνεργασία

✓ Πού συμμετέχουν;

Στον σχεδιασμό και την υλοποίηση

✓ Πώς συμμετέχουν;

Ανάληψη ρόλων

2ος ΘΕΜΕΛΙΟΣ ΛΙΘΟΣ: **ΕΠΙΚΟΙΝΩΝΙΑ**

Δεν είναι μια γραμμική διαδικασία μέσω της οποίας παραδίδουμε την πληροφορία αλλά...

... μια ανοικτή διαδικασία μέσα από την οποία δημιουργούμε νοήματα.

Συνεχής διάλογος

✓ Πώς γίνεται;

Εργαλεία δημιουργικά, προσαρμοσμένα
(π.χ. συναντήσεις, μέσα κοινωνικής δικτύωσης, γραπτή ενημέρωση)

3ος ΘΕΜΕΛΙΟΣ ΛΙΘΟΣ: ΜΑΘΗΣΗ

Μια χειραφετική διαδικασία που συμβάλλει στην αμοιβαία κατανόηση

✓ Ποιους αφορά;

Όλους τους εταίρους

✓ Τι αφορά

Γνώσεις, αξίες, κοινωνικές πρακτικές ...

Την κοινότητα, τον πλανήτη, τον εαυτό μας

4ος ΘΕΜΕΛΙΟΣ ΛΙΘΟΣ: ΔΡΑΣΗ

Πιο αειφόρες συνθήκες ζωής τόσο τοπικά όσο και παγκόσμια

✓ Ποιους αφορά;

Όλους τους εταίρους

✓ Τι αφορά

Αλλαγές στην καθημερινή ζωή

5ος ΘΕΜΕΛΙΟΣ ΛΙΘΟΣ: ΟΡΑΜΑΤΑ

Πώς θέλουμε να είναι ο κόσμος

✓ Τι είναι;

Μακροπρόθεσμες αναπαραστάσεις που βασίζονται στις αξίες της αειφορίας (π.χ. κοινωνική συνοχή, αλληλεγγύη, δημοκρατία, σεβασμός για όλα τα έμβια όντα)

✓ Πώς κτίζονται

Σιγά σιγά, ως αποτέλεσμα
μιας μαθησιακής διαδικασίας

6ος ΘΕΜΕΛΙΟΣ ΛΙΘΟΣ: ΠΟΡΟΙ

Κινητήριος δύναμη

✓ Τι είδους πόροι;

χρήματα,

χρόνο,

χώρο,

υποστήριξη,

πρόσβαση στη γνώση,

ανθρώπινο κεφάλαιο,

φυσικά υλικά κ.λπ

7ος ΘΕΜΕΛΙΟΣ ΛΙΘΟΣ: ΕΡΕΥΝΑ/ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ

Αναστοχασμός

✓ Τι ερευνούμε/αξιολογούμε;

τον εντοπισμό προβλημάτων,

τη συμμετοχή,

την επικοινωνία,

τη μάθηση...

✓ Ποιος ερευνά/αξιολογεί

Εναλλαγή ρόλων

8ος ΘΕΜΕΛΙΟΣ ΛΙΘΟΣ: ΠΡΩΤΟΚΟΛΛΑ ΣΥΝΕΡΓΑΣΙΑΣ

Το γενικό πλαίσιο της συνεργασίας

✓ Τι περιλαμβάνει;

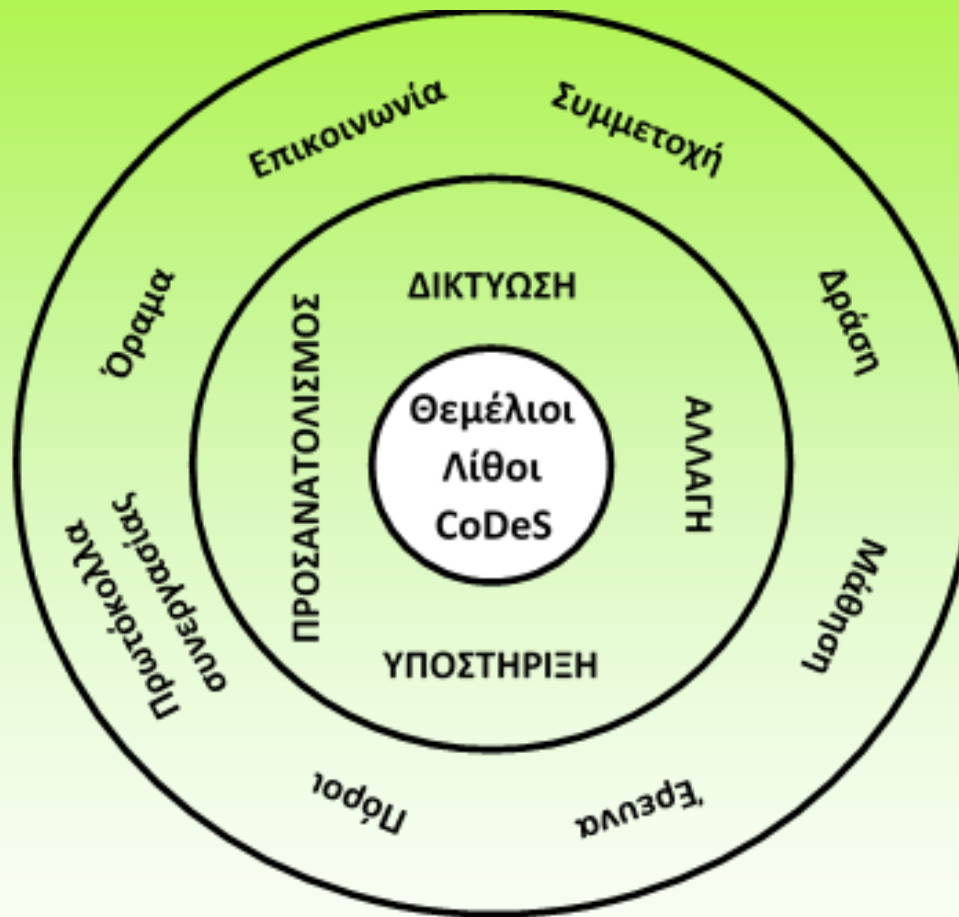
τα πιο σημαντικά στοιχεία

(π.χ. σκοπιμότητα, τους χρονικούς
περιορισμούς, γενικές κατευθύνσεις,
ρόλους των εταίρων)

✓ Ποια μορφή έχει;

Ανάλογα με την κουλτούρα των εταίρων

ΕΥΧΑΡΙΣΤΟΥΜΕ
ΓΙΑ ΤΗΝ
ΠΡΟΣΟΧΗ ΣΑΣ!